

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) na pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno „ 12
za inozemstvo:
mesečno „ 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ Din 20
v inozemstvu „ 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratov:
Enostopna petlin vrsta mal
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50/
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslasta in-
pe Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po pram-
niku ob 3. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7363, praga in dunaj. 24.787.

Persekucije uradništva.

Komaj smo ožigosali predrzno demagogijo, ki jo uganjajo naši demokratje s svojim »socialnim« delom, že obračajo demokrati hinavsko oči na centralistični bič, ki so ga prej sami pletli, pa je sedaj udaril po njih samih.

Kaj se je zgodilo? Ko so bili demokratje še neomejeni gospodarji vseh prečanskih pokrajin, so vrivali in protizakonito postavljali na vsa važna in nevažna mesta zgolj same svoje priganjače in eksponente, ne glede na kvalifikacijo. Ko je pa pred Božičem odslovil g. Pašić Pribičevića in Žerjavo, odstavila sedaj po stari radikalni metodi tudi nekatere »eksponirane« Žerjavove trabante, med katerimi je bil seveda prvi znani Ribnikar (ki bi ga odstranila itak prav vsaka nedemokratska vlada) ter še nekaj drugih najvnetejših demokratskih agentov. Tako izpraznjena mesta zaseda sedaj z gospodi, ki so dezertirali od Žerjave k Zupaniču.

Mi teh metod ne odobravamo, ker smo mnenja, da morajo one navno voditi k še večji upravni korupciji, kot je že itak imamo. Pri nas jih do prevrata in tudi še prvi dve leti po prevratu nismo bili vajeni, zato ni čudno, če jih obsoja prav vsak. Razumemo torej splošno ogorčenje, ki vlada zaradi tega med uradništvom in tudi v javnosti, odrekamo pa kategorično »Jutru« in demokratom sploh (zlasti še demokratskemu uradništvu), da bi se škandaliziralo nad tem postopanjem radikalov, kajti ravno demokratje so bili oni, ki so zanesli te radikalne metode iz Srbije v »osvojen« pokrajino. Naravnost cinčno in predrzno hinavstvo je torej, da se upa dr. Žerjavovo »Jutro« govoriti o nasilju, o korupciji, o »ubogih družinah«, o »nečloveškem« postopanju itd.

Poglejmo samo par mesecev nazaj. Najvernejši hlapec Pribičević-Zerjavove klike na Hrvaškem, J. Demetrovič je par dni pred začetkom sedanjega šolskega leta prestavil z enim udarcem več sto hrvaških učiteljev popolnoma na druge konce dežele in jim zagrozil z odpustom, če se ne javijo točno ob začetku šolskega leta na novih mestih. Pa kaj bi hodili na Hrvaško. Oni, ki je po Sloveniji najvnetejši vihtel bič famoznega srbskega § 76., je bil ravno demokratski general dr. Gregor Žerjav. Odstavljaj je na debelo uradnike, ki niso slepo trobili v njegov rog, čuj, »Jutro«, odstavljaj jih je dr. Žerjav, ne pa samo upokojeval in premeščal, kakor delajo sedaj radikali. In še kako odstavljaj! Znan nam je n. pr. slučaj, da je pustil dr. Žerjav uradnika zvojeja ministrstva od maja do septembra brez vsake plače, septembra mu je pa javil, da je bil z 31. julijem odstavljen, vkljub najboljši kvalifikaciji, brez kakršnegakoli predobvestila, kaj šele preiskave. Na ukaz demokratske stranke so pri nas njihovi podrepaniki teptali zakone in odstavljali definitivne uradnike, nastavljene po avstr. pragmatiki brez preiskave in brez pregleda. Ali želite imena teh demokratskih žrtev?

Kot obsedeno kliče sedaj »Jutro« na pomoč biriče in hudiče, toda pretežni del uradništva in vsa javnost ve, da so si v tem pogledu demokratje in radikali popolnoma enaki, da zanje ne eksistira zakon, temveč le surova sila. Ta surova sila je danes v rokah radikalov ter jo zlorabljajo tako, kakor so jo včeraj demokratje. Uradništvo je danes pri nas tako brezpravno, kot še ni bilo nikdar in bo brezpravno dotlej, dokler bo tako zvesto hlapčevalo koruptnim režimovcem, kot je doslej. Do svojih pravic bo moglo priti samo v avtonomni Sloveniji, kjer bo najvišja avtoriteta — zakon in kjer ne bodo imeli nobene besede ne radikali in ne »Jutrovci«.

SAMOSTOJNI NASTOP SREMSKIH NEMCEV.

Veliki Bečkerek, 30. jan. (Izv.) Vojvodinski Nemci so imeli včeraj veliko zborovanje, na katerem je bilo sklenjeno, da nastopijo Nemci v Sremu pri volitvah samostojno.

Skupščina neodvisne radikalne stranke.

STRAH PAŠIČEV PRED PROTICEVO AKCIJO.

Belgrad, 30. januarja. (Izv.) Jutri se vrši skupščina neodvisne radikalne stranke. Na skupščino so došli mnogoštevilni Protičevi pristaši iz vseh krajev, zlasti iz Vojvodine in južne Srbije. Na skupščini se bo razpravljalo o osnovanju posebne neodvisne radikalne stranke in o postavitvi kandidatnih list. Po poročilih, ki jih je prejel Stojan Protič, je nova stranka v mnogih krajih Vojvodine že organizirana. Delegati, ki so došli na skupščino, ostro

obsojajo delovanje Nikole Pašića ter so prepričani, da temelji Pašićevo stališče na osebnih interesih, tako da je Protič radi svoje sposobnosti in avtoritete nevaren tekmeč Pašiću. Radi te skupščine je zavlada v radikalni stranki velika razburjenost ter je bila sklicana seja ministrskega sveta, ki se je pričela ob 6. in je trajala pozno v noč ter se je na njej razpravljalo samo o tem vprašanju.

Anarhija v demokratski stranki.

NEPREMOSTLJIV RAZKOL MED PRIČIČEVIĆEM in DAVIDOVIĆEM.

Belgrad, 30. januarja. (Izv.) Dopoldne in popoldne se je vršila seja glavnega odbora demokratske stranke. Zanimivo je, da je na seji bilo zelo malo udeležencev iz Hrvatske. Razpravljalo se je o sporu, ki je nastal radi prevelikega števila kandidatov v posameznih okrajih in okrožjih, kakor tudi o sporu med Davidovićem in Pribičevićem na Hrvaškem. Ker se člani glavnega odbora demokratske stranke niso mogli sporazumeti, se je sklenilo, da se vsa zadeva odstopi v rešitev okrožnim odborom demokratske stranke. Ta sklep je izzval v vseh političnih krogih veliko začudenje, ker dokazuje, kako globok razkol vlada v demokratski stranki, v kateri je zavlada prava anarhija, zlasti ker je

vsakemu okrožju prepusteno, da dela na svojo roko.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Za razmerje med Davidovićem in Pribičevićem je zanimiva izjava Davidovića, ki jo je objavil v današnji »Demokratiji« in ki se glasi: »V posameznih krajih kažejo neke brzojavke s podpisom Davidovića, ki se tičejo trenutnih osebnih vprašanj, sproženih radi ustvaritve zmešnjave in prepira med prijatelji. Takim tendenčnim brzjavkam ni treba posvečati nobene pozornosti, dokler se zanesljivo ne ugotovi njihova resničnost.« V političnih krogih sodijo, da se je ta izjava objavila, ker se je Pribičević posluževal napram Davidoviću falzificiranih brzjav.

Najstrožje obsedno stanje ob Ruhri.

Berlin, 30. jan. (Izv.) »Lokalanzeiger« poroča, da je general Degoutte z novo naredbo proglasil najstrožje obsedno stanje na dnovozasedenim ozemljem. Proti vsakemu sabotažnemu činu na poštah, brzjavah in železnica se bo nastopilo z orožjem. Vse je brez dovoljenja oblasti prepovedano. Istotako so prepovedani vsi listi, časopisi in letaki, ki bi ogrožali zasedbene oblasti.

NEMCI ODPELJALI 13 LOKOMOTIV.

Berlin, 30. jan. (Izv.) »Lokalanzeiger« poroča, da je Koblenza, do so hoteli Francozi odpeljati iz tamkajšnjega kolodvora 13 lokomotiv. Nemški železničarji pa so se odpeljali z lokomotivami proti nezasedenemu ozemlju. Francozi so na kolodvoru Siez zaman skušali ustaviti lokomotive, ki so vozile s hitrostjo brzovlakov. Lokomotive so došle na nezasedeno ozemlje. Francozi

so nato porušili v bližini Sieza železniško progo v dolžini 300 m, tako da je železniški promet popolnoma ustavljen.

ANGLEŠKI PREMOG ZA NEMCIJO.

London, 30. jan. (Izv.) Neprestano prihajajo iz Nemčije naročila za znatne množine premoga. Sodijo, da znašajo ta naročila za prihodnje 3 ali 4 mesece skupno 300.000 ton. »Daily Telegraph« trdi kljub demantijem, da je Stinnes že kupil v Angliji milijon ton premoga.

PAPEŽ NE BO POSREDOVAL.

Rim, 30. jan. (Izv.) Napram vestem o papeževem posredovanju v zadevi ruhrskega spora, ugotavljajo vatičanski krogi, da bi bilo papeževu posredovanje med Nemčijo in Francijo brezuspešno podjetje. Ni pa izključeno, da izda papež izjavo, v kateri bo pozival k popustljivosti in pravičnosti.

Francija za sporazum.

Pariz, 30. januarja. (Izv.) »Chicago Tribune« poroča, da je pri sprejemu ameriških častnikov izjavil ministrski predsednik Poincaré, da je Francija tudi nadalje pripravljena sprejeti vsak pameten predlog Nemčije v svrhu prijateljske rešitve reparacijskega vprašanja. Ugotovil

je, da se je pomen zasedbe ruhrskega ozemlja zmanjšal z ozirom na stališče sovjetov v memelskem vprašanju in z ozirom nato, da se bo lausanska konferenca najbrž razbila, kar pomeni oboje resnično nevarnost za svetovni mir.

Angleške priprave na vzhodu.

London, 30. jan. (Izv.) Vsled stališča turške delegacije v Lausanni glede mosulskega vprašanja, smatrajo angleške oblasti za potrebno, da pošljejo iz previdnosti posamezna ojačenja v mosulsko ozemlje. Sklenjeno je, da se odpošlje bataljon pehote ter več letal v ozemlje med Sirgatom in Mosulom.

London, 30. jan. (Izv.) »Daily Express« poroča, da bo danes angleška vlada sklepala o varnostnih odredbah, ki so potrebne radi nastalega položaja na bližnjem vzhodu.

Vojaške priprave Rusije?

Riga, 30. januarja. (Izv.) Moskovska vlada poroča o koncentraciji poljskih čet na pruski meji. Od svoje strani je ruska vlada ukinila dopust vsem častnikom, odredila bojno pripravljenost vseh vojaških enic in ukazala, da morajo biti najprej pripravljene čete na romunski meji.

Načrt lozanske mirovne pogodbe.

Lausanne, 30. jan. (Izv.) Zavezniki so včeraj izročili načrt mirovne pogodbe raznim delegacijam. Turška delegacija je bila o načrtu samo oficijozno obveščena. Načrt mirovne pogodbe prejme oficijelno šele jutri. Ruska delegacija je prejela samo načrt o dogovoru glede morskih ožin. Delegacije so se dogovorile, da se mirovna pogodba izroči šele jutri časopisu.

Lausanne, 30. jan. (Izv.) Danes popoldne je bila podpisana grško-turška pogodba o izmenjavi civilnih talcev in vojnih ujetnikov, kakor tudi konvencija o izmenjavi prebivalstva.

Budimpešta, 30. jan. (Izv.) »Pester Lloyd« objavlja vest, da sta se romunski zunanji minister Duca in ruski ljudski komisar za zunanje stvari Čičerin sporazumela v Lausanni glede Besarabije in vprašanja morskih ožin.

»Župan dr. Perič — komunist«.

Pod tem naslovom objavlja včerajšnji »Narod (z današnjim datumom)« sledečo govoritost:

»Slučajno smo dobili v roke »Pravdo«, glasilo boljševiške vlade v Moskvi. Pod zaglavjem »Jugoslavijac priobčuje brzojavko, naslovljeno »Velikanski uspeh kumunistov«. Datirana je iz Sofije z dne 25. decembra in se glasi takole:

Sofija, 25. decembra. (Rosta.) Pri nedavnih občinskih volitvah v Ljubljani je bil za mestnega župana izvoljen komunist Perič. Splošni rezultati volitev so bili sledeči: Komunisti so dobili s krščansko-socialističnimi delavci 9950 glasov in 35 mandatorov, demokratska stranka 2100 glasov (res 1822), nedemokratska stranka 1900. (Jugoslavanska zajednica je dobila v resnici 2917 glasov) in socialni demokratje 300, vsega skupaj 1 mandat.

Krščansko-socialistična delavska stranka v Jugoslaviji predstavlja v razliki od drugih strank, ki nosijo enaka imena, revolucionarno proletarsko stranko, ki se bori proti belemu terorju, proti militarizmu in za priznanje sovjetske vlade. Uspeh pri volitvah je tem večje važnosti, ker ta jugoslavanska stranka deluje popolnoma nelegalno.

Kdo je poslal ta radiotelegram v Moskvo? Kdo označuje dr. Periča, ki smo ga doslej smatrali zgolj za fronderja proti službeni socialdemokratski stranki za komunist? Iz dejstva, da se v radiotelegramu posveča posebno pozornost krščansko-socialni stranki, kateri se daje spričevalo, da je revolucionarno proletarska stranka, ki se bori proti belemu terorju, proti militarizmu in za priznanje boljševiške vlade, moramo sklepati, da je depeša v Moskvo izšla iz vrst dr. Gosarjevih boljševikov, ki si sicer nadavajo krinko krščanskih socialistov. Župana dr. Periča kot komunisto označujejo, torej Gosarjevci, njegovi zavezniki, ki ga pač morajo poznati.

Ljubljana je potemtakem tako srečna, da ima za župana — komunist! Ali se prične tudi pri nas sedaj čast po vzoru ruskih boljševikov, ali bodo tudi pri nas zapirali cerkve in jih dajali vernikom na razpolago samo proti vstopnini, ali bodo tudi pri nas proglasili svojo privatno imetje za zapadlo in za last skupnosti, ali bodo tudi v Ljubljani kakor n. pr. v Samari proglasili ženske zgolj kot objekt, s katerim lahko splošnost, to je občina svobodno razpolaga, služec se jih samo kot rodiljice zaroda?

* * *

Mi smo objavili besedilo »Slovenskega Naroda« doslovno.

Vsakemu političnemu analibetu mora biti jasno, da je ta »telegram« na »Pravdo« poslala naša slavna vlada, ali pokrajinska ali državna, to je vse eno.

Da pokrajinsko namestništvo ne razpolaga z zalogo pameti, smo vedeli že zdavnaj. Ampak da hoče slovensko javnost »potegniti« s takimi agentskimi triki, tega pri vsi naši opozicionalnosti le nismo pričakovali. »Treba u meti, pa udesiti.« Vlada je »udesila«, zumeli smo pa mi.

SEJA GLAVNEGA ODBORA RADIČEVE STRANKE.

Zagreb, 30. jan. (Izv.) Jutri se sestane v Zagrebu glavni odbor Radičeve stranke, ki bo sklepal o nastopu stranke pri volitvah v posameznih okrajih ter o stališču napram posameznim strankam, kakor tudi o kandidaturah za županijske in volivne okrožja. V Zagreb so došli na to posvetovanje tudi zastopniki težačke stranke iz Bosne, da se dogovore o volivni akciji v Bosni in Hercegovini.

NEKAJ O POMILOSTITVAH.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) V ministrstvu za pravosodje je podpisan obširen ukaz o pomilostitvi raznih obsojencev. Ukaz bo objavljen te dni v »Službenih novinah«. Zanimivo je, da so med pomilostenci navadni zločinci, medtem ko je političnih zločincev zelo majhno število.

DR. PLOJ.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Te dni se je mudil v Belgradu dr. Ploj. Ker je član reparacijske komisije, ne bo nastopil svojega mesta kot mariborski veliki župan, čegar dolžnosti bo še nadalje vršil pokr. namestnik Iv. Hribar.

Pridobivajte novih naročnikov!

Ekspoze dr. Beneša.

DR. BENEŠ OBTOŽUJE NEMCIJO.

Praga, 30. jan. (Izv.) V današnji seji zunanjega odseka poslanske zbornice je podal zunanji minister dr. Beneš pregled dogodkov v ruhrskem ozemlju, kakor tudi razvoj reparacijskega problema. Opozoril je, da nemški socialisti in tudi nekatere buržoazne stranke v Nemčiji, nadalje oficijski nemški, angleški, ameriški in nevtalni krogi ter vse javno mnenje splošno priznavajo, da se mora opustošena severna Francija obnoviti na stroške Nemčije. Po celi vrsti mednarodnih avtoritet, kakor tudi nekaterih izjavah nemških komunistov in socialistov se potrjuje, da so nekatere nemške vlade ter gotovi nemški krogi delali zavedno za finančni bankrot Nemčije, da bi dosegli znižanje reparacij ali pa sploh onemogočili reparacijska plačila. Obžalovati je, da ni bilo nemške vlade, ki bi v kaki točki izpolnjevala svoje obveznosti, nadalje da ni Nemčija sama nikdar predložila za Francijo sprejemljivega konkretnega reparacijskega načrta.

RAZMERJE DO MAŽARSKE.

Minister se je nato bavil z mažarskim vprašanjem, pri čemer je zlasti opozarjal na zadnje obmejne dogodke, na neupravičene aretacije češkoslovaških državljanov na Mažarskem, na gonjo legitimistov in akcijo raznih mažarskih organizacij ter izjavil, da Češkoslovaška ne more dovoliti, da bi se kaj ukrenilo z ozirom na oboroževalne in vojaške priprave, kar bi bilo proti obveznostim mirovne pogodbe. V bistvu položaj ni tak, da bi grozil kak nevaren zapletljaj, toda primeroma napeti splošni položaj nas sili k čuječnosti na vse strani. To pa ne pomenja, da trenutno kaj podvzamemo, nasprotno, vse vesti o kakršnihkoli naših vojaških pripravah so brez podlage, ki se morebiti nalašč in tendenčno razširjajo. Da ima Češkoslovaška trden namen, utrditi odnose z Mažarsko, sledi iz zaključka gospodarskih in obmejnih dogovorov, kakor iz nadaljevanja posvetovanj o drugih dogovorih. Kljub vsem težkostem se opaža gotov napredek v odnošajih obeh držav. Češkoslovaška ne želi ničesar drugega kakor mir in pametno sodelovanje na podlagi sklenjenih pogodb.

O LOZANSKIH MIROVNIH POGAJANJH.

Minister dr. Beneš je nato govoril o mirovni pogajanjih v Lausanni, čijih splošen vtis je, da goje vse stranke željo, izogniti se konfliktom. Turška bi prišla, ako bi hotela izzvati konflikt, v težak položaj napram velisilam. Da bi Rusija sama hotela voditi vojno, je komaj verjetno, ker ni njen položaj temu primeren. Minister je označil razmerje Češkoslovaške napram navedenim dogodkom ter izjavil glede odnošajev med Francijo in Nemčijo, da ni po njegovem mnenju v političnem položaju nobenega vzroka, izpremeniti kaj v politiki Češkoslovaške, ki se je v tem pogledu obnesla. Minister dr. Beneš ne veruje v trenuten evropski konflikt. Češkoslovaška republika se zavzema za mir ter smatra za prvo dolžnost ohraniti s svojo neposredno okolico mir, to se pravi, ukreniti s svojimi zavezniki v mali antanti vse, da se ohrani mir na ozemlju osrednje Evrope. Ni pa res, da je Češkoslovaška odredila mobilizacijske priprave, ker so zasedaj nepotrebne.

Češkoslovaška.

Bolna vlada.

Praga, 30. jan. (Izv.) V praškem kabinetu neprestano obolevajo ministri, vsled česar trpe tudi vladni posli. Tako je obolel tudi notranji minister Bechyně, ki je odpotoval na zdravljenje v Karlove vari. Minister za narodno zdravje Šramek je ranjen na glavi, ker je ponesrečil na voznji z avtomobilom. Kakor poroča »Tribuna«, bo brzkone poverjeno začasno vodstvo vlade železniškemu ministru Stribnyju, dokler popolnoma ne ozdravi ministrski predsednik Švehla.

Praga, 30. jan. (Izv.) Zdravstveno stanje dr. Rašina je zadovoljivo. Zadnji zdravniški izvidi se glase povoljno. Vnetje pljuč ponehava.

Zakon za varstvo republike.

Praga, 30. jan. (Izv.) Izvršilni odbor 25 članov koalicijskih strank se je danes sestel k definitivnemu sklepanju o zakonskem načrtu za varstvo republike. Predpriprave so zbudile med Nemci in komunisti upanje, da zakon ne bo predložen narodni skupščini. Koalicija pa ni bila nikdar tako trdna, kakor je sedaj, po napadu na dr. Rašina, ter je odločena, braniti njene interese z vsemi sredstvi.

Protest Romunije proti prevzetju dolgov.

Bukarešta, 30. jan. (Izv.) Listi poročajo, da je reparacijska komisija pozabila označiti delež Romunije pri reparacijah, ki jih imajo plačati bivši sovražniki, ko je ugotovila sodelovanje Romunije pri plačevanju avstro-ogrske monarhije. Romunska vlada je poslala reparacijski komisiji energičen protest, v katerem izjavlja, da ne more pristati na pariške sklepe. Romunija ne bo plačala dolgov bivših sovražnikov, dokler ne prejme svoje odškodnine. Po ugotovitvi kreditnega salda da se na tem sestanku prijateljsko porazjeh je prevzela z aneksijo novih pokrajin. V uradnih krogih se izjavlja, da bo enak protest poslan tudi nasledstvenim državam.

Dr. Zimmermann o avstrijskem posojilu.

Pariz, 30. jan. (Izv.) Generalni komisar dr. Zimmermann je po končani seji avstrijskega komiteja imel pred zastopniki mednarodnega tiska ekspoze o svojih izkušnjah v Avstriji in o stanju sanacijskega dela. Dr. Zimmermann je ugotovil, da sta obe strani najnatančneje izpolnili svoje obveznosti, ki sta si jih sami naložili v ženevskem protokolu. Opozoril je, da se v avstrijskem parlamentu sprejeti obnovitveni zakon izvaja že dva meseca. Jasno je, da se popolni uspehi ne morejo doseči že v prvem času. Dr. Zimmermann je mnenja, da znata avstrijska vlada kakor avstrijsko ljudstvo ceniti potrebo nujnosti. Govornik je izrazil svoje veselje, da se je z uspešnim posredovanjem društva narodov vzbudilo zaupanje v Avstrijo. Vse delo, ki se je pričelo na tako izborn način, se pa mora ponesrečiti, ako bi se ne dal kmalu Avstriji na razpolago kredit za kritje deficita, ki je neizogiben med obnovo. To pa smatra generalni komisar za izključeno. Inozemski kapitalisti bodo spoznali, da zasluži naložba v avstrijskem posojilu popolno zaupanje, ker temelji posojilo na zastavljenih državnih imetjih in na jamstvu signatarnih vlasti ženevskega protokola. To posojilo je pupilarno varno. Tehnične podrobnosti avstrijskega posojila bodo objavljene.

NEPRIJETEN DOZVOJAJ ANGLEŠKE KRALJEVE DVOJICE.

London, 30. jan. (Izv.) Ko sta včeraj kralj in kraljica pri svojem povratku iz Sandringhama zapustila kolodvor St. Pankrast, je skočil proti njima bivši vojak, po imenu Anbraham, kakor bi hotel zapreti kraljevi dvojici pot. Pri tem je dvignil svojo bergljo.

Anbrahama so aretirali ter je na policiji izpovedal, da je hotel samo nagovoriti kralja in da nikakor ni nameraval grozeče nastopiti. Anbraham je živčno bolan ter je dobil bolezen v vojni.

VSTOP MAŽARSKE V DRUŠTVO NARODOV.

Budimpešta, 30. jan. (Izv.) V današnji seji narodne skupščine je bil soglasno sprejet zakonski načrt o vstopu Mažarske v društvo narodov.

JAPONSKI ZASTOPNIK PRI VATIKANU.

London, 30. jan. (Izv.) Po vesteh iz Tokija je sklenila japonska vlada, da imenuje pri Vatikanu svojega poslanika.

Iz zunanje politike.

* Ruska vlada vznemirjena. 22. januarja se je vršil v Moskvi velik shod, na katerem sta govorila Kalinin in Rakovski. Oba sta ostro napadala francosko vlado zaradi okupacije ruhrskega ozemlja in izjave, da vojaške priprave Litve, Poljske, Češke in Romunske zelo vznemirjajo rusko vlado.

* Romunski ministrski predsednik Bratianu je predložil zbornici ter senatu načrt ustave. Njena vsebina še ni znana.

* Egipci dobi ustavo. Načrt je od ministrskega sveta že izdelan. Ustanovita se poslanska zbornica, v katero se voli na podlagi splošne volivne pravice, in senat. Določa se tudi odgovornost ministrov pred poslansko zbornico.

Politične vesti.

+ Minister za sprejemanje. Pašić je sprejel v svoj volivni kabinet tudi takozvanega Slovenca dr. Zupaniča, oficijelno mu ni dodelil nobenega portfelja, dejansko pa mu je poverjen portfelj agitacijske službe za radikalno stranko v Sloveniji. G. minister dr. Zupanič ne dela ničesar drugega kakor da vozi svoje ministrske kosti po celi Sloveniji, enkrat v Maribor, potem v Prekmurje, nato na Dolenjsko in v Belokrajino, potem na Gorenjsko in to »delovanje« g. minister ponavlja dar za dnem, kajpada na državne stroške. Povsod, kamor pride, morajo biti zastave razobešene, gg. glavarji, gg. župani se mu morajo klanjati. Manjka samo še belobeleženih deklek s šopki in požarnih bramb z godbami na čelu. Čemu ves ta neokusni tingl-tangl? Kaj pa je še napravil g. minister Zupanič za Slovenijo, da bi mogel poročati ljudstvu? Če pride med narod kak minister, ki ima za seboj svojo politično preteklost in more narodu pokazati tudi svoje zasluge, in pride poročati ljudstvu o svojem ali svoje stranke delovanju, da sprejme želje volivcev, potem je tudi v redu, če se mu ljudje izkažejo hvaležne in ga počastijo. Toda g. minister Zupanič niti ne ve, čemu je minister, nima nobenega delokroga in ne more ničesar drugega pokazati, kakor da je minister in še to samo radi tega, ker se je kot slovenski rojak udinjal vele-srbski stranki. Njegov edini ministrski posel je, da se po vsej Sloveniji vozari in sprejema stranke in posluša njihove želje in prošnje in deli na vse strani prazne obljube — za volitve. To je pravi politični kašperl-teater, ki bi se ga vsak resen politik sramoval, tudi če ne bi bil minister za sprejemanje oziroma za svečane obede in čakanke.

+ Za londonski pakt. Za to zloglasno pogodbo se ogreva neoficijelno glasilo belgrajskih radikalov »Balkan«, ki piše: »Napravili smo leta 1918 veliko pogreško, ki se danes nad nami kruto maščuje. Od leta 1914

do leta 1918 smo se vojskovali skupno z našimi zavezniki, kar nam je prineslo neverjetno zmago. Mi pa te zmage nismo izkoristili, ampak smo prišli med »Jugoslaven« kot »osvoboditelji«. Ta parada nas je mnogo veljala. Zato tudi ne moremo pozabiti besed, ki jih je govoril Clemensau, »da so se tudi Hrvati vojskovali proti nam«. Ampak kar je bilo, to je bilo. Mi še kljub temu nismo vsega izgubili. Se imamo časa, da rešimo, kar je našega, to pa je potrjeno v londonskem paktu. Ta pakt nam daje močno državo in kar je najvažnejše: nam zagotavlja trajno prijateljstvo z Italijo. Mi cenimo prijateljstvo z Italijo in tega prijateljstva nam se ni treba odrehati na korist Zagrebu. Zakaj bi se mi Srbi tolkli z Italijo, s katero nimamo nobenih nasprotnih interesov? — Tako piše »Balkan«, glasilo tiste stranke, ki hoče s svojo »radikalnostjo« in s svojimi radikal-skimi »Jutranjimi Novostmi« osrečiti tudi Slovenijo.

Novo barbarstvo orjunciev v Subotici.

Subotica, 30. jan. (Izv.) V noči od nedelje na ponedeljek so vdrle maskirane osebe v tiskarno Fischer & Kraus, kjer se tiska mažarski list »Hirlap«. Porušili so celo tiskarno do tal. Sodijo, da so to storili nacionalisti okoli »Principa« s sodelovanjem svojih tovarišev okoli »Vidovdana« v Novem Sadu. Škoda je ogromna in znaša okoli 6 milijonov kron. Del oprave je popolnoma razbit, nekaj pa je rešene. Uredništvo »Hirlapa« je prejelo že pred nekoliko dnevi obvestila od nacionalističnega združenja »Princip«, da se mu bo zgodilo isto kot listu »Del Bacska«. Uredništvo je zahtevalo varstvo policije, ki ga pa je odklonila z izjavo, da bo uvedlo proti uredništvu postopanje radi žaljenja poštenja. Ker ni policija podvzela tudi po navedenih dogodkih nobenih korakov, je uredništvo samo izvedlo poizvedbe ter ugotovilo, da je v nedeljo ob 8. uri zvečer v Subotico došla iz Novega Sada skupina orjunciev, ki se je sestala z nacionalisti okoli »Principa« k posvetovanju. Končno je ugotovljeno, da so osebe iz Novega Sada imele stalne železniške novinarske karte. (Novinarji pa jih še danes nimamo. Op. ur.)

Volivno nihanje.

DALMACIJA ZA LJUDSKO STRANKO.

Kakor vse kaže, se je ljudstvo v Dalmaciji končno veljavno orientiralo v pravcu Hrvatske pučke stranke. Temu se ni čuditi, saj je ljudska stranka edina, ki je od svoje ustanovitve do danes posvečala potrebam in željam dalmatinskega ljudstva vso svojo skrb in ni — notranje vzorno složna — trčila svojih moči v medsebojnem boju, ne v lovu za političnimi fantomi, kakor se tudi ni vdinjala režimu za skledo leče, kakor so to delale ostale stranke, posebno pa demokratska. Bistro dalmatinsko ljudstvo je vse to apozovalo in si ustvarilo svojo sodbo, v kateri ga nobene fraze ne bodo omajale. Dalmacija je za Slovenijo prva umela Kreka na zadržnem polju, a sedaj je poleg Vojvodine najvišje dvignila tudi prapor krščanske ljudske politike. S tem je krenila na edino pravo in varno pot, ki vodi v srečnejšo bodočnost.

Dne 24. in 25. t. m. je zboroval v Splitu pokrajinski svet Hrvatske pučke stranke, kakor smo že poročali. Zborovanje je vodil strankin pokrajinski predsednik dr. Ante Dulibić, a navzoč je bil poleg drugih poslancev tudi glavni predsednik HPS Stjepan Barić. Na zborovanju so bili zastopani

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 7. Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e —.

(Dalje).

In moja povest, ki sem jo tako uspešno začel — ?

Ne spominjam se, da bi bil le še eno samo uro kedaj spet sedel pri njej, odkar sem bil na obisku pri Kavorju. Moja domišljija je imela drugega opravka dovolj! Brezmejne možnosti so se mi odpirale. Kamor sem stopil, povsod čudeži, povsod revolucija. Na primer, kdor je hotel dvigniti kako težo, in najsi je bila še tako velika, — ni mu bilo treba drugega, ko podložiti pod njo tenko plast čudovite snovi, in dvignil bo težo s slamnato biljko. Saj bo plast neprodorna za privlačnost in vse, kar leži na njej, bo »breztežno«.

In moje misli so se pečale z vprašanjem, kako uporabiti novo snov pri dviganju težkih strojev, topov, stavbnega gradiva itd. Prava revolucija v prometu, v obrti, da, v celem življenju, se bo začela! Kaj takega se iznajde le vsakih tisoč let enkrat!

In jaz, prav jaz sem stal pri zibelki tega čudeža, pri zibelki nove dobe —! Družbe z omejenimi in neomejenimi zavezami, podružnice v vseh mestih, velikanske tovarne, silna podjetja so rastle pred mo-

jimi očmi in širom sveta je zavladala čudovita, vse življenje obvladujoča snov — kavorit.

In jaz sem sodeloval —!

Da, sodeloval! Kar sam sem si prilastil delež na tem novem izumu.

»Mi smo na tem, da izumimo najvažnejšo stvar, kar jih je kedaj svet izumil!« sem dejal in prav posebno poudarjal »mi«. — »Niti s topovi mi ne ubranite, da ne bi bil poleg! Koj jutri pridem in postanem vaš četrti pomočnik in delavec!«

Čudil se je moji navdušenosti, pa niti najmanj mi ni nasprotoval.

Dvomljivo me je pogledal.

»Ampak —, ali mislite resno na to, da bi —? In vaša povest —? Kaj bo z vašo povestjo —?«

»Izgnila je!« sem vpil navdušeno. — »Dragi gospod, ali ne veste, kaj hočete izumiti —?«

Res da ni razumel, ni mislil, kake posledice bo imel njegov izum —. Niti pojma ni imel, kak prevrat bo povzročil po vsem svetu.

Ta čudoviti mali človek je ves čas delal zgolj iz umskih razlogov, zavoljo vede same. Zanj je bil njegov izum zgolj uresničenje matematičnih idej, udeležitev znanstvenih možnosti. Za praktično uporabo iznajdene snovi se ni brigal. »Kavorit« je bil možen in on ga bo naredil. To je bilo vse.

In kako otročji je bil!

Snov bo izumil, imenovala se bo po njem kavorit ali pa kavorin, imenovan bo za člana kraljevske akademije znanosti, časopisi bodo prinesli njegovo ime in njegovo sliko in bodo pisali o njegovem izumu itd. To je bilo vse, kar je mislil, česar je pričakoval. Postavil bi bil čudovito iznajdbo v svet, kakor če kdo drug najde kako novo vrsto mušic —.

Da nisem prišel vmes jaz —!

In sedaj sem bil jaz tisti, ki je govoril, in on je pravil venomer »Da!« — »Naprej!« — »Razumem!«

Kar planil sem. Dirjal sem po sobici in krilil z rokami, kakor dvajsetleten fant. Razlagal sem mu, kake posledice bo imel njegov izum. In — denarja bova imela, sem mu pravil, neizmerno denarja —!

Pa vse to je toliko razumel, kakor jaz poprej njegove račune. Iz njegovega rdeč-kastega, okrogloličnega obraza je gledala zadrega. Pokašljeval je, si popravljal grlo in nekaj ugovarjal, da mu ni za denar. Pa porinil sem vse njegove umovore v stran.

Bogat mora postati! Namignil sem mu, kake vrste mož da sem in da se dobro razumem na denarna podjetja. Nisem mu seve povedal, da sem trenutno bankroten človek, ki je povsod dolžen. Saj je bilo to le začasno.

Udajal se je. In načrti velikanske monopolne družbe za proizvodnjo kavorita so

zrastli pred najinimi očmi. On bi naj našel snov, jaz pa bi skrbel za reklamo.

Svetoval je, da bi se naj uporabil dobiček za izsledbo novih iznajdb. Pa prestigel sem mu besedo.

»Dobro, dobro!« sem kričal. »O tem govorimo pozneje! Glavna stvar je,« sem silil, »da naredite snov!«

»To je snov,« sem vpil, »ki brez nje nobena tovarna, noben parnik, nobena hiša ne bo mogla biti!« — In bogata bova, Kavor, bogata preko vseh mej domišljije —!

»Res,« je dejal. »Nisem mislil na to. Čudno, kako se človeku razbistrijo pojmi v takemle porazgovoru!«

»In sreča za vas, da ste našli edino pravega človeka!«

»Mislim, da bi se noben človek ne ustavljal bogastvu —! Seveda,« je pokašljaval, »eno je mogoče —!«

Umolknil je.

Sapa mi je zastala in po hrbtu me je zazeblilo. —.

»Eno je mogoče, — m'm — to, da se nam izum sploh ne posreči. Ta snov je morebiti ena tistih, ki so znanstveno možne, pa praktično nezmislne —. Ali pa, če se nam tudi posreči, bi utegnili stvar imeti — m'm — kako kljuko —!«

»O — tisto kljuko bomo odsekali, ko se pokaže!« sem podjetno vzkliznil.

(Dalje.)

vsi dalmatinski okraj, razen hvarskega in kotorskega ki sta pa poslala izjavo, da se v naprej pridružujeta vsem sklepom.

O parlamentarnem delu je poročal podpredsednik Jugoslovanskega kluba Stjepan Barić. Zborovalci so klubu in strankinemu vodstvu izrazili svoje popolno zaupanje in priznanje. Nato se je začela razprava o gospodarskem in političnem položaju v Dalmaciji. Govorniki so podali pretresljivo sliko o pomanjkanju, ki mnogokje prehaja že v najkrutejšo lakoto. Ugotovilo se je, da je doslej resno in požrtvovalno delala za izboljšanje te stiske edino HPS. Sprejeli so se sklepi za nadaljnja prizadevanja v tem pravcu.

V političnem pogledu se je temeljem izjav zaupnikov iz posameznih krajev konstatiralo, da stoji dalmatinski Hrvat navdušeno za HPS. Stranka je ponovno skušala doseči volivni sporazum z drugimi hrvatskimi strankami, toda njeno iskreno prizadevanje ni imelo uspeha. Zato bo HPS v Dalmaciji pri volitvah nastopila samostojno, zanašajoč se na svojo lastno moč.

O vseh teh točkah je zbor sklepal v popolni enodušnosti in slogi. V vsesplošnem strankarskem kaosu tvori pučka stranka edino mirno in trdno točko, okolu katere se zbira vse, kar je zdravega hrvatskega.

Drugo sijajno zborovanje se je iste dni vršilo na otoku Pagu, kjer je poročal posl. dr. Šimrak. Navzočih je bilo nad pol drugi tisoč samo moških zborovalcev, ki so z največjim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov in jim navdušeno pritrdili. Soglasno je bilo sklenjenih več resolucij, ki zahtevajo nujno od pomoč v strašni ljudski bedi.

Prihodnji dan sta se vršila sestanka v Kolanah in Novalju, na katerem so imeli dostop tudi pristaši drugih strank. Pokazalo se je, da je razen par demokratov ves Pag za HPS. Tako se celini pridružujejo

tudi otoki, kjer so doslej vladali demokrati in težakka stranka.

Ves trud ostalih političnih strank, da zgrabijo Dalmatince v svoj tabor, je jalov. Radičevci poizkušajo vsa sredstva, da bi preoteli ljudski stranki tla in jo razbili, a zaman. Radikalci so za nosilca svoje liste v severni Dalmaciji postavili Ljubo Jovanovića, za srezkega kandidata v Benkovcu pa dr. Desnico. Zemljoradniki so se ob vprašanju kandidatov razcepili; desničarji so proglasili za nosilca liste v splitskem okrožju Franiča, levičarji pa težaka Domjanova. Oba brez upa zmage.

V Narodnosocialistična stranka je na svojem sestanku zaupnikov v nedeljo 28. t. m. sklenila, da bo po brezuspešni snovitvi pri komunistih in »Zarjanici« korakala pri volitvah samostojno in s svojimi kandidati samostojno propadla. Na njeni listi bodo kandidirali: v Ljubljani Ivan Deržič, nosilec liste za ljubljanski volivni okraj bo Rudolf Juvan, za mariborski volivni okraj pa Anton Brandner. Drugod bo NSS priporočala somišljenikom abstinenco pri volitvah.

V Narodno-napredna stranka nastopi v Ljubljani s samostojno kandidaturo. Drugod menda ne bo nastopila radi pomanjkanja volivcev.

V Bernotova Socialistična partija Jugoslavije za te volitve sama obupava in ne pričakuje niti enega zastopnika v narodni skupščini. Njeno edino delo obstoji sedaj v dokazovanju, da nimajo socialdemokratski disidenti vseh kalibrov prav, ampak samo Bernotova skupina, ker noče »mešati svoje odkrito bojno stališče z gniliimi kompromisi in oportunizmom. Najbolj se pa »Naprejek« izi nad Tonetom Kristanom, ki ga je od vseh socialdemokratskih frakcij v Sloveniji najdalje zagovarjal. Proti Tonetu je šele, odkar je zavohal, da se trudi Tone Kristan, »da iztrga delavsko združeno banko delavstvu in jo preda liberalnemu velekapitalu v Ljubljani. Odtod torej tisti »neizprosni boje Bernotovcev!

rec za člane z dežele, ki pridejo na ples in bi se obenem udeležili obnega zhora ter ne imeli stroškov z dvakratno potjo v Ljubljano. Znano nam je, da »Lovec« dosedaj ni izšel vsled tega, ker se ni rokopolov v tiskarni, ne pa vsled tehniških težav. Tudi pred 11 dnevi je odbor vedel, da ni izšel »Lovec« in bi bil moral že tedaj preključiti občni zbor, če je že tako tankovestno glede pravil. Sploh je dolžnost odbora, da poskrbi, da »Lovec« izide pravočasno pred obnim zborom, kakor je bilo vedno dosedaj. S takim postopanjem se ne strinjamo in se vrši kljub odborovemu predložitvi zborovanje neprekinjeno na Svečnico ob treh popoldne v Narodnem domu. Udeležite se ga zanesljivo vsi, katerim je do procvita društva. — Odboraki in člani, ki se ne strinjajo s preložitvijo obnega zhora.

— Redni občni zbor Saveza dobrovoljca za Slovenijo se vrši v Ljubljani dne 2. februarja t. l. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu poročilo o ustanovitvi podružnice Dobrovoljaške banke v Ljubljani. Začetek točno ob 9. uri popoldne v posvetovalnici mestnega magistrata. Obnega zhora se udeležijo poslanci ostalih oblasti in savezov. K občni udeležbi vabi odbor.

— Umrl je v Lescah gospod Ivan Fabiani, magister farmacije. Truplo bodo prepeljali 1. februarja iz Lesc v Škofjo Loko, kjer ga bodo ob pol petih popoldne položili v rodilniško grobnico. — Na Borovnici je včeraj umrla v starosti 94 let gospa Marija Gabrijel, vdova višjega oficijala južne železnice.

— Lop na Polščici. Dne 26. januarja je prišel v hišo posestnika Marije Poklukar na Polščici št. 1 pri Gorjah neznan moški, kateri je pognel samokres, ga nameril proti Poklukarjevi in zakričal: »Če ne prineseš hitro denarja, te precej ustrelim!« Ko je hotela Poklukarjeva zbežati iz hiše, ji je zastavil pot in zakričal: »Če se oglasiš, ti zamažim usta!« Roparju je nato Poklukarjeva izročila 1800 kron denarja.

— Velika goljufija. Orožniki so aretirali v Stari Fužini Ljubljanske Dragotina Zorka, ker je obdolžen, da je neko ljubljansko društvo ogoljufal za približno 200.000 K. Ko so Zorka aretirali, je bil velik spektakelj, ker Zorko ni hotel odpreti sohe in so morali poklicati ključavničarja, ki je s silo odprl vrata. Zorko je bil izročen sodišču.

— Samomor. V Gradcu je izvršil samomor Luis Kleinscheg, šef znane šampanjske trdke.

— Požar v čokoladni tovarni. V Novem Sadu je pogorela nova tovarna čokolade »Pierota«, škoda je 1.200.000 K.

— Najden denar. Posestnik Franc Črnica iz Nalega je našel na cesti pri železniškem prehodu med Seničico in Medvodami več tisoč kron, železniški čuvaj Bernik pa istotam več sto kron denarja, katerega bo dobil tisti, kateri ga je izgnal, pri najditeljih.

— Staršem je ušel 13 letni Ivan Stare iz Krškega.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg štev. 20, ter Aleksandrova cesta štev. 1. 3322

Primorske novice.

— »Goriška Straža« mora iz Gorice! Vsed pritiska goriške fašistovske organizacije je »Narodna tiskarna« v Gorici odpovedala nadaljnji tisk »Goriške Straže«. Tisk so odklonile listu tudi ostale goriške tiskarne. Tako hočejo Italijani neupogljivo primorskim Slovincem vsiliti vlogo mutastega psa. Ali ta pes bo tembolj grizel.

— Pulj izgubi svoj arzenal. Kakor poročajo iz Rima je končnoveljavno sklenjeno, da se arzenal v Pulju odpravi. S tem izgubi Pulj svoj zadnji vir gospodarskega življenja.

— Omladinski list v Trstu. V Trstu je začela izhajati politična revija pod naslovom »Primorska Omladina«. List se hoče boriti proti vsakemu strankarstvu in strujarstvu. Pisan je v srbohrvaščini in slovenščini. Urejuje ga Miroslav Žerjav. Nomen — omen?

Štalarske novice.

— Plašč po vetru. Velemedokrat — sicer državni pravdnik vitez Grasselli, je vstopil v radikalno stranko, odkar je pri njem pil črno kavo g. minister Zupanič, in je sedaj prevzel v Mariboru vodstvo agitacije srbske radikalne stranke.

— Glasbena Matica iz Ljubljane, ki proslavlja svojo 50. letnico tudi na ta način, da prireja po večjih krajih Slovenije vokalne koncerte, priredi dne 4. februarja 1923 ob pol 18. v Društvenem domu v Ptuj koncert mešanega zboru s izbranim obširnimi sporedom. Ker je s tem dana možnost tudi oklicanom, da se udeležijo te izredne kulturne prireditve, je pričakovati mnogobrojnega občiska iz celega okraja. Predprodaja vstopnic in sporedov iz besedilom v trgovini Milko Senčar in drug v Ptuj.

— Š Uboj zaradi previjka. V Pečovju pri Štorah je vnuh Vizjak s sekuro ubil svojega staroga očeta Jožefa Krajskega, ker je imel ta prepire s njegovim očmom. Vizjaka so izročili okrožnemu sodišču v Celju.

— Smrt alkoholikov. Ignac Subel v Velnuji prej škalah se je 19. t. m. vinjen vračal na svoj triletni ure oddaljeni dom. Alkohol

ga je na potu vrgel in Subel je na mestu obležal. Zjutraj so našli zmruženega. — Hlapce Miha Uršič iz Plesa pri Kozjem je 22. t. m. ponoči pljan zašel v majhen potok in tam utonil.

Ljubljanske novice.

— 1. Obrtni dan v Ljubljani. Na Svečnico, 2. svečana t. l. priredi Jugoslov. Obrtna zveza v Rokodskem domu, Komenskega ulica št. 15, svoj obrtni dan. Popoldne ob 9. se prične strokovno-obrtna predavanja, zlasti se bo razpravljalo o bolniški blagajni, obrtnem solstvu, političnem razmerju obrtništva do države in še par važnih razgovorov. Popoldne ob pol 3. bo ogled Jugoslov. tiskarne, ki bo ta dan v obratu. Okrog 4. se nadaljuje v Rokodskem domu drugi, in sicer zabavni del tega dne. Med drugim sporedom bo tudi petje in šalivi prizori. Vstopnina prosta. Vabimo na ta družabni večer tudi nečlane in prijatelje Obrtne Zveze, da se na te mestanku prijateljsko porazgovorimo in spoznamo.

— 1. Šentjakovski krajevni odbor SLS. Danes ob pol 8. uri zvečer bo v dvorani Prosvete važen sestanek. Vsi somišljeniki in somišljenice se gotovo udeležite! Na sporedu bo tudi poročilo g. poslanca Jos. Gostinčarja.

— 1. Lagnbil se je prvovrstni radio-aparat. Izgubil ga je dr. Gosar. Sumi se, da ga je našla slavna vlada, ker sega sedaj njegova moč ne samo do Moskve, ampak celo do lune. Vlada se v ljudno naproša, naj ga odda pri upravnistvu »Slov. Naroda« pod šifro »die Alte Vettel«.

— 1. »Krekova mladina« v Ljubljani priredi na Svečnico, dne 2. februarja in v nedeljo, dne 4. februarja v »Ljudskem Domu« v Ljubljani priljubljeno ljudsko igro »MIKLOVO ZALOČ«. — Začetek ob sedmih zvečer. Blagajna se odpre ob šestih zvečer. — Predprodaja vstopnic v trgovini Ničman in zadnji dan v »Jugoslovanski strokovni zvezi«, Stari trg.

— 1. Društvo prijateljev humanistične gimnazije vabi vse člane in prijatelje na 2. občni zbor, ki se bo vršil v sredo, 31. januarja ob treh popoldne v posvetovalnici L. drž. gimnazije v Ljubljani s običajnim dnevnim redom. Pred obnim zborom odborova seja ob pol treh. — Odbor.

— 1. Zanimivo predavanje v društvu »Socia«. V soboto, dne 3. februarja bo predaval v društvu »Socia« gospod vseučiliščni profesor dr. Ilesič o temi: »Pravljice o začetkih slovanskih narodov in držav«, na kar odbor opozarja svoje člane, prijatelje in drugo cenjeno občinstvo. Sodeluje oddelek pevskega zboru jugoslovanskih železničarjev. Začetek ob pol 9. uri. — Vstop prost.

— 1. Zveza uradnih vdov in sirot v Ljubljani naznanja svojim članicam, da se vrši redni občni zbor zveze v soboto, dne 3. februarja t. l. ob 8. uri popoldne v prostorih St. Jakobske prosvete, Sv. Florjana ulici.

— 1. V dobro hišo bi dala 1 leto starega fantka ali punčko za svojega. Natančneje se poizve v Bohoričevi ulici 29.

— 1. februarja koncert v kavarni Evropa. Svira godba dravske divizije. Vstopnina prosta, začetek ob 9. 560

Cerkveni vestnik.

— Sodalitas SS. Cordia. Danes ob petih popoldne se bo nadaljeval razgovor o dr. Srebrničevem poročilu: »Nekaj aktualnih vprašanj za religiozno delo pri nas.« Na vrsti je vprašanje o naših religioznih organizacijah. — Predsednik.

Učiteljski vestnik.

Podružnice Slomškove zveze za Ljubljano, ljubljansko okolico in Litijo imajo skupno zborovanje v četrtek, dne 8. februarja ob pol treh popoldne v Ljubljani, Rokodski dom, I. nadst., Komenskega ulica. Na sporedu je zanimivo predavanje prof. dr. Šarabona in razgovor o stanovskih zadevah. Vabljeni so tudi člani iz logaškega okraja. Dolžnost vsakega člana je, da se zborovanja gotovo udeleži, zlasti še, ker je za zborovanje po naredbi pouka prost dan. Člani se pripeljejo lahko z vlaki, ki prihajajo v Ljubljano okoli pol treh (z Dolenjskega, z Zidnega mosta, z Rakeka).

Člbo:ova seja Slomškove zveze bo v četrtek 8. febr. ob desetih popoldne pri tajnici, Florijanska ulica 7. — Predsednik.

BORZA.

Zagreb, 30. jan. (Izv.) Pošta 4.10—4.20, Berlin 0.25—0.30, Italija 5.15—5.25, London 510—512, New York 107—108.50, Pariz 6.80—6.90, Praga 3.15 do 3.20, Dunaj 0.1525—0.1540, Carib 20.75—21.25. — Valuta: lira 5.10—5.13, dolar 105—108, Kč 3.10 do 3.15, n. a. K 0.1450—0.15.

Carib, 30. jan. (Izv.) Pošta 0.2025, Berlin 0.0125, Italija 25.40, London 24.82, New York 536.25, Pariz 32.50, Praga 15.40, Dunaj 0.0074, n. a. K 0.0074, Bukarešt 2.10, Sofija 3.30, Beograd 4.60, Varšava 0.016, Holandsko 211.50.

NAHOD? GLAVOBOL? Zobobol? Trganje? Odrčjejo večkrat mišice in žilice? Prijetno čustvo kreposti prinese pravi Fellerjev Elzafidil! Najboljše hišno sredstvo, lajša bolečine, osvežuje in jači ter nad 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in usni! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! Z omolom in postopno 3 dvovalne ali 1 specialna steklenica 24 Din; 36 dvovalnih ali 12 specialnih steklenic 208 Din in 5% doplačila razpoložljiva: lekarnar ZUPAN V FFIFER, STUBICA DONJA, Elzafidil št. 134, Hrvatsko.

Dnevne novice.

— Smrtna kosa. Dne 26. jan. je umrl v Baderni v Istri župnik-zlatomašnik gosp. Franc Gorec, rojen 19. jan 1848 v Št. Vidu pri Stični. Bogoslovje je dovršil v goriškem semenišču ter nato celo svoje življenje neumorno deloval med istrskim ljudstvom, za katerega je mnogo storil. Lani je tiho in skromno, kakor je bilo vse njegovo življenje, praznoval 50. letnico mašništva. Pokojni župnik Franc Gorec je bil sorodnik pok. prof. dr. Janežiča, ki je pred njim odšel v večnost. Pogreb blagega moža se je vršil v nedeljo 28. januarja v Baderni. Pokoj njegovi duši!

— Za stradajoče Slovence v Makedoniji je došlo nekaj darov v denarju in nekaj več v obleki, a spričo velike bede, v kateri živijo in trpijo naši rojaki, vsekako premalo. Zato se še enkrat obračamo do usmiljenih in radodarnih ljudi z nujno prošnjo, naj toliko bedi po svoji moči priskočijo na pomoč. Darove sprejema Dobrodela pisarna. Nabrani darovi se bodo kar najhitreje odposlali.

— Radikalnega dnevnika »Jutranje Novosti« 1. številka je izšla včeraj. Izdaja ga »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Postavlja se na »državotvorno« stališče in se obrača predvsem proti SLS, češ, da je nameravala izpodkopati temelje naše države. Volitve v narodno skupščino — pišejo radikalne »Novosti« — se bodo vršile s parolo: za državo ali proti državi. Odkritostno priznava, da so »ustanovili moralno in materialno zasnovan dnevnik«. Jutri objavi velesrbski program radikalne »sestrime« Tribune.

— Rudarska šola v Celju. »Jugoslov. Lloyd« prinaša članek o rudarski šoli v Celju, kjer pravi med drugim, da se opaža na rudarski šoli v Celju splošno nazadovanje. To nazadovanje pa pripisuje »Jugoslovanski Lloyd« okolnosti, da na rudarski šoli v Celju ni stalno nameščenih učiteljev, ni dovolj prostorov in tudi ni potrebnih učil na razpolago. Zato se opaža tudi na učencih neka slaba volja do učenja, kar pa ni nič čudnega, če se nimajo učiti na čem. — Če se bodo pa učenci in učitelji obrnili na državo in jim bo država gotovo rekla, naj se gredo učiti k cestarjem, ker so jim tam vse rude na razpolago, če jih hočejo tolči.

— Veselje v Zagrebu. »Hrvat« poroča glede na Radičevo zborovanje: Kako doznajemo, policija, žandarmerija in vojska bili su u pripravnosti, ali ništa nije dalo povoda, da i jedan redar službuje. — To so morali biti Zagrebčani veseli, ker ni niti en redar »služboval«. V Ljubljani so »službovali« na žalost vsi redarji.

— Odbor »Društva slovenskih sodnikov« v Ljubljani naznanja, da se vrši letošnji redni društveni občni zbor v nedeljo dne 4. marca 1923 ob 11. uri popoldne v dvorani štev. 79 justične palače v Ljubljani. Spored zborovanja je običajen. Člani se vabijo k obilni udeležbi in opozarjajo na § 17. društvenih pravil, ki se glasi: »Vsak član sme postaviti predloge in se udeležiti posvetovanja. Predlogi se morajo odboruprijaviti vsaj

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti
PALMA

Kaučuk pot-
peelnike in pot-
plate

Vsem sorodnikom in znancem naznanjamo, da je po letih dela in trpljenja bil poklican h Gospodu po večno plačilo zvesti delavec v Njegovem vinogradu, gospod

Franc Gorec

župnik-zlatomašnik v Baderni—Istra,

ki je umrl tibo in boguvdano dne 26. januarja ter bil pokopan dne 28. januarja, ko je dovršil svoje 75. leto.

Vse, ki ste poznali našega dobrega gospoda plemenito in blago srce, prosimo, da pomolite za pokoj njegove duše.

Viknja gora—št. Vid pri Stični, 28. januarja 1923.

Zalujoči sestr:

TEREZIJA KOLAR roj. **GOREC**,
NEZA KREMŽAR roj. **GOREC**,

v imenu nečakov in vseh ostalih sorodnikov.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljeni, dobri soprog in oče, gospod

Ivan Radič

sodni oficijal v pok.,

v torek, dne 30. januarja 1923, po dolgi mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika bo v četrtek, dne 1. februarja 1923 ob pol 4. uri pop. iz hiše žalosti, Aleksandrova cesta št. 7 na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu blag spomin!

Ljubljana, dne 30. januarja 1923.

GLOBOKO ZALUJOČI OSTALI.

Podpisano ravnateljstvo naznanja, da je njega zvesti uslužbenec, gospod

Potokar Jožef

preglednik

dne 29. t. m. preminul.

Pogreb se vrši v sredo, dne 31. t. m. ob pol 5. uri iz Štepanje vasi 60 (Kodeljevo) na pokopališče k Božjemu grobu.

V Ljubljani, dne 30. januarja 1923.

RAVNATELJSTVO MESTN. DOHODAR. URADA.

ORGANIST

zelo zmožen, — išče službe. Nastop takoj. — Ponudbe z navedbo plače na na upravnistvo »Slovenca« pod štiro: »OBSTOJ 553«.

26 letni mladenič

s srednješolsko izobrazbo, neomadeževane preteklosti in zelo vesten, išče primerne službe. — Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod »ZANESLJIV 556«.

Občinski tajnik

do sedaj službuje v Julijaki Krajini, išče PRIMERNE SLUŽBE. — Ponudbe pod: »POŠTENOST 559« na upravnistvo lista SLOVENEK.

Dijakinjo ali učenko

SPREJMEM takoj na hrano in stanovanje, z vso oskrbo, po zimni cent. — **POLJANSKA CESTA 54**, I. nadstr., stan. 18. 565

Prepisovanja

na pisalni stroj **SPREJEMAM**. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 564.

Delniška zavarovalna družba išče zmožnega

knjigovodjo-bilancista.

Ponudbe z navedbo zahtevkov na poštini predal št. 4, Ljubljana, glavna pošta.

Strojepisje

POŠUJEM. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 563.

Za neveste pripravno

Imam naprodaj 8 m svetlo-modre mehke, 84 cm **SVILE**. Naslov pove uprava širake lista pod št. 550.

Sladkor

iz Čehoslovaške

v vagonih in manjših količinah, nadalje kavo in riž, dobavlja najceneje **JUGOSLAVIJA**, prometno d. d. Zagreb, Gajeva ul. 10.

Poravnajte naročnino!

Lokomobila Lanz

28/34 HP naprodaj ali se zamenja za 60 HP. Naprodaj je tudi manjši

parni kotel, primeren za sušilnice ali mlekarne. Pojasnilo daje

Ivan Ogrin, Gruberjevo nabrežje št. 8.

Pletenine

kakor jopice, zimsko perilo, nogavice, rokavice v veliki izbiri pri

A. Šinkovc nasl. **K. Soss**

Ljubljana, Mestni trg 19.

Žalostnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena mati, babica in prababica, gospa

Marija Gabriel

vdova višjega oficijala juž. žel.

danes dopoldne po kratki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v visoki starosti 94 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v četrtek, dne 1. febr. ob 8. uri zjutraj na tukajšnje pokopališče.

Borovnica, dne 30. januarja 1923.

Rodbini **GABRIEL, LUŠICKY.**

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom smrti našega nepozabnega sina, oziroma brata, nečaka in vnuka

Ioana

izrekamo najserčnejšo zahvalo vsem znancem in onim, ki so mu v času dolge bolezni lajšali bridko trpljenje in vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremili na njegovi poslednji poti. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, »Orlom« in »Orlicam«, društveni godbi, pevcem in vsem, ki so ga na katerikoli način počastili.

Glince-Vič, 30. januarja 1923.

Zalujoča **Marija Marinko**, mati. — **Josip**, brat.

Sukno

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. Škaberne Ljubljana Mestni trg 13

VSAKOVRSNI VOZovi

»ZDRUŽENIH OBRATNIKOV« stalno v zalogi pri **MARTIN MALL**, sedlarju in ličarju avtomobilov v Donžalah. — Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v Ljubljani na Ambroževem trgu (Št. Peterski most). — Sprejemajo se vozovi v popravilo in v zameno. 5235

Pri gozdnem gospodarstvu zapuščine **Hugona Windischgratza** v **PODSREDI** je prosto

mesto upravitelja

z državnim izpitom za samostojno vodstvo. — Prošnje z referencami naj se vpošljejo **GOZDARSKEMU URADU OPLOTNICA**.

Važno za trgovce z usnjem in čevlji!

„HAVEAX“

zajamčeno nepremočljivo mazilo za čevlje, neobhodno potrebno za lovce, turiste in druge športnike.

GLAVNA ZALOGA ZA SLOVENIJO:

JULIJANA STOR, čevljarna v Ljubljani.

Preselitev trgovine!

J. KRIVIC

se je preselil s trgovino v isto hišo

Franciščanska ulica št. 10.

Zahvala.

Za vse dokaze sočuvstvovanja o priliki smrti nepozabne naše soproge, mamice, stare mamice in tašče, gospe

Marije Krmpotić

izražamo tem potom našo globoko zahvalo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnico spremljali na zadnji poti, posebno pa družinam gg. **Josipa Zupančiča** in **Frana Lukiča** za njihovo ljubezen, dokazano v težki uri, ki nam ostane v trajnem, hvaležnem spominu.

Ne moremo pozabiti požrtvovalnosti gospoda profesorja dr. **Zalokarja**, ki je kot zdravnik in prijatelj storil vse mog. če, da očuva našo drago pokojnico neizprosne usode, za kar se mu najtopleje zahvaljujemo.

Družine Krmpotić - Vesel - Radikon - Žbogar - Kofon